

Cíle, aktivity a odpovědnosti pro podporu vzdělávacího úspěchu všech dětí na území

ORP Rakovník

Navazující strategický seminář

20. 9. 2023

Karel Gargulák, Jan Zeman

1.

Kontext a cíle semináře

My a vy pokračujeme...

- * **Možná už nás znáte: PAQ Research**

Karel Gargulák, Jan Zeman

- * **Něco jsme s částí z vás prožili: Seminář navazuje na základní datový workshop**

Probrali jsme reporty za území, vydefinovali jsme si oblasti, na kterých bychom chtěli dále pracovat

- * **Koho tu máme (práce ve skupinách)**

volení zástupci samospráv, veřejná správa (školský, sociální odbor), ředitelé a vedení škol, ŠPP, MAP, ŠPZ, aktéři sociální práce...

Cíle setkání (obecný)

Kontext: Nemáme jasně vymezenou odpovědnost za kvalitu vzdělávání, propojování služeb pro území přesahující jednu obec.

Je tedy nutné:

- * **Podpořit bezpečnou komunikaci a strategickou spolupráci** aktérů v území (města, ORP, popř. kraje).
- * **Posílit sdílenou odpovědnost** za snižování vzdělávacího neúspěchu (a zvyšování úspěchu) dětí a žáků v území (**města, ORP**).

Cíle navazujícího setkání (konkrétní)

Navazujeme na základní datový workshop

- * **Reflektovat** současný stav řešení vzdělávacího (ne)úspěchu pomocí dat a zhodnocení činnosti aktérů v území.
- * **Nastavit pro dvě konkrétní oblasti** nové strategické cíle, aktivity a odpovědnosti pro řešení vnímaných problémů. Zároveň se **inspirovat** skrze příklady dobré praxe.
- * Celkově **posílit** leadership v podpoře řešení vzdělávacího (ne)úspěchu dětí v území.

Na čem jsme se shodli minule (pro ORP Rakovnicko)

Kvalita vzdělávací (pedagogické) práce škol	Provázanost na mimoškolní vzdělávání	Spolupráce s rodiči
Osobnost a pedagogické kompetence učitele	Mimoškolní vzdělávání: knihovny, ZUŠ	Zajištění stravování ve škole
Práce s motivací, konfliktním chováním a komunikací dítěte	Doučování, družina, šk. kluby, sport	Vytržení ze sociálního vyloučení, výlety, exkurze atd.
Pozitivní klima ve škole (dítě se těší do školy)		Získávání důvěry rodičů pro školu
Včasná diagnostika, prevence, spolupráce škol, s terénní sociální prací a službami, OSPOD (poptávka z terénu)		
Další podpůrné profese ve školách (spec. ped., AP, psycholog).		
Účast v předškolním vzdělávání		

Jak se máte? Jak na tom jsme?

Kdo je zde:

- dobrovolně,
 - z donucení, povinnosti,
 - ze zvědavosti?
-
- Co pro vás můžeme udělat?

2.

Reflexe problémů vzdělávacího (ne)úspěchu

Aktivita: Mapování výzev a prioritních oblastí (15 minut)

1. Ve skupině na základě vlastního uvážení či pomocných materiálů vyberte 2-4 problémy, výzvy či oblasti, na kterých je podle Vás dobré v území pracovat.
2. Vysvětlete důvod Vaší volby.
3. Pojmenujte příčinu/příčiny současného stavu.
4. Popište Vaše dosavadní snahy pro řešení situace (nemusí být žádné).
5. Definujte ideální stav oblasti po vyřešení popsané výzvy či problému.

Příklady oblastí:

- exekvovanost, nedostupné bydlení, SVL
- absence, propadání, nedokončování ZŠ
- kapacity a zajištění účasti v předškolním vzdělávání
- spolupráce škol a dalších (hlavně sociálních, SPOD) služeb
- zajištění podpůrných pozic ve školách (asistenti, soc. ped., spec. ped.)
- kvalita výuky ve školách, vzdělávání učitelů

Výzva, problém, oblast hodná pozornosti	Důvod volby	Příčina(y) aktuálního stavu	Vaše dosavadní snahy pro řešení situace (nemusí být žádné)	Ideální stav a možnosti/prostředky jak jej docílit.
Nízká docházka socioekonomicky znevýhodněných dětí z vyloučené lokality do MŠ	Rodiče nepovažují docházku do školky za důležitou. Musíme za nimi neustále chodit a nutit je, aby děti zapsali.	Nemáme dostatek sociálních pracovníků pro práci s rodinami. Některé rodiny nemají dostatek financí pro účast v předškolním vzdělávání (obědy).	Motivace rodičů skrz omezení dávek Rozesílání informačních materiálů	Děti chodí do školky, protože si jejich rodiče uvědomují, že je to důležité a že jim tam nic špatného nehrozí. Peníze nejsou pro rodiče bariérou pro vstup do MŠ. Rodiče s dětmi rozváží po školkách autobus, aby se jim ulehčila doprava a snížilo zatížení jedné školky sociálně znevýhodněnými dětmi.

Východiska pro budoucí plánování aktivit a rozvoj vzdělávání

Výzva, problém, oblast hodná pozornosti	Důvod volby	Příčina(y) aktuálního stavu	Vaše dosavadní snahy pro řešení situace (nemusí být žádné)	Ideální stav a možnosti/prostředky jak jej docílit.
Nízká účast žáků na školním stravování	Najedené dítě = spokojené	Špatná finanční situace, kapacita školních jídelen	Osvětová činnost mezi rodiči a dětmi	Zapojení všech dětí do školního stravování, uvědomují si význam
Vyloučení žáků z aktivit školy kvůli financím	Finanční nouze, rodiny mají jiný hodnotový žebříček	Finance, nedůležitost pro rodiče		
Konfliktní komunikace a chování dětí	Nezájem rodiny		Komunitní kruhy, setkání s rodiči	Spolupráce, vzájemná pomoc
Prevence neúspěšných a nemotivovaných dětí	Aktuální problémy ve škole	Nefunkčnost spolupráce s OSPODEM	Mají podpůrné pozice, speciální pedagogy, sociální pedagogy, spolupráce s policií	Výměna vedení SPOD, pracovníci
Nedostatečná komunikace s rodiči a nespolečná spolupráce se školou	Rodiče přesouvají odpovědnost na školu, není ochota řešit problémy, není tam snaha komunikovat, výchova přechází na školu		Zvaní rodičů, setkávání, nastavení pravidel, vyhrožování SPOD, policie atd.	Aby fungovala spolupráce mezi rodinou a školou, rodina a škola nejsou nepřátelé, společné akce, komunitní život atd.
Skryté záškoláctví	Rodiče „kryjí“ své děti v záškoláctví, pro rodiče není školní docházka důležitá	Pohodlnost rodičů, nemají rodičovské kompetence, zodpovědnost, škola (ne)musí přijmout omluvené hodiny	Informovanost – maximální komunikace, rodiče často nejsou připraveni, ale nakonec mu to omlouvají	Aby dítě chodilo do školy rádo
Užívání návykových látek	Společnost je tolerantní (energetáky, cigarety, alkohol), dostupnost			

3.

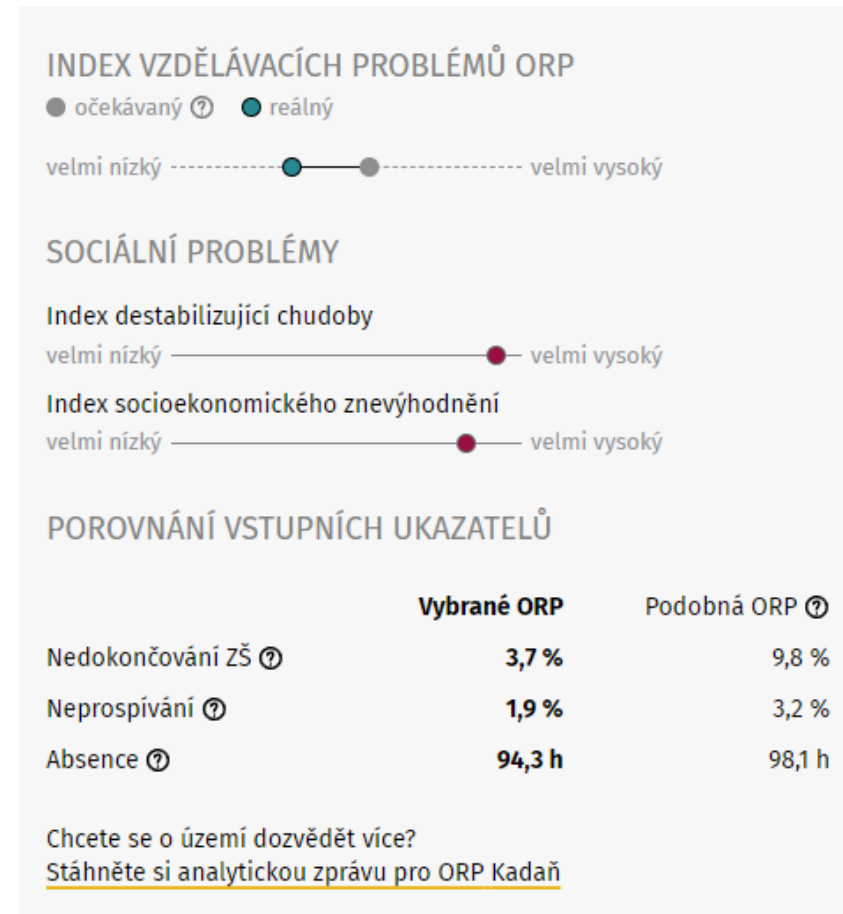
Data a dobrá praxe ve vybraných oblastech jako inspirace - příklad

ORP Kadaň: Základní kontext

Popis

- * Průměrné ORP – 19 obcí z toho 5 města a 1 městys
- * Území má cca 43 tisíc obyvatel, z toho 18 tisíc žije v Kadani (
- * Celkem 17 MŠ (samostatné i ve spojení) a 16 ZŠ (všichni zřizovatelé, typy a druhy)

Výsledky

Case dobré praxe: Problém a řešení: ORP Kadaňsko město Kadaň

Chudé děti bez opory v rodině se mohou opřít o propojení bydlení, škol a služeb

- * Kadaň: vyloučené lokality Prunéřov nebo Hradec u Kadaně

Bydlení

- * Zavedeno dostupné bydlení – město získalo byty, podmínky spolupráce na zlepšení své situace

Služby

- * V Kadani 2x nízkoprah, ve vylouč. lokalitě dluhová poradna + terénní práce sociálního odboru
- * Neziskové organizace Světlo, Naděje, Tilia – rodinné kompetence, doučování, propagace služeb ve školách, prodloužená ruka úřadů. Dobrá koordinace přes MAP.
 - * *Lidi se na nás obrací sami a nemusíme je oslovovat. školy se na nás obrací - zavolají, že student 3 dny nebyl na SŠ, jdeme do rodiny, řešíme situaci. Řeknou že tam nechce chodit, oni řeknou že nechce, máme motivační rozhovory a hned to řešíme. Přizvou nás do ŠS když začíná školní rok, na třídní schůzky. – Světlo Kadaň*

Case dobré praxe: Problém a řešení: ORP Kadaňsko město Klášterec nad Ohří

Chudé děti bez opory v rodině se mohou opřít o propojení bydlení, škol a služeb

- * platforma poskytovatelů soc. služeb,
- * nízkoprahový klub,
- * dluhová poradna,
- * otevření SPC,
- * potravinová a materiální pomoc,
- * projekt Darujme kroužky,
- * okamžitá materiální pomoc na školní aktivity,
- * pravidelné schůzky OSPOD a výchovných poradců

Kadaň odkoupí od soukromých majitelů tři byty. Využije je pro dostupné bydlení

© 26. duben 2022 10:29 | Zprávy ze Severu

4.

**Nastavení strategických cílů,
aktivit a odpovědnosti pro
řešení vnímaných problémů**

Definice cílů v návaznosti na řešení problémů a výzev

Odpověď na otázku: Čeho chceme dosáhnout?

- * Vymezili jsme problémy, výzvy v území.
- * Navrhněte 2 cíle pro řešení zmíněných problémů.
- * Časové období pro jejich dosažení: 6 let (2030).
- * Hlavní otázka: **Jaký má být cíl** v návaznosti na dříve **diskutované problémy a výzvy v území?**
- * Pomocné otázky pro tvorbu cíle
 - * Je cíl dostatečně konkrétní?
 - * Je takto stanovený cíl realistický vzhledem k vašim podmínkám?
 - * Napadá vás, jak by šlo průběžně ověřovat (jaká data, jaké nástroje), že se naplňování cíle daří?

Příklady cílů:

Zajistit účast dětí z rodin ohrožených chudobou v předškolním vzdělávání.

Zvýšit kvalitu školního poradenství a jeho dostupnosti pro každé dítě.

Snížit vzdělávací neúspěch dětí a žáků v území.

Zvýšit kvalitu činností učitelů ve všech školách na celém území.

Tvorba cílů

Brainstorming + tvorba konkrétních cílů

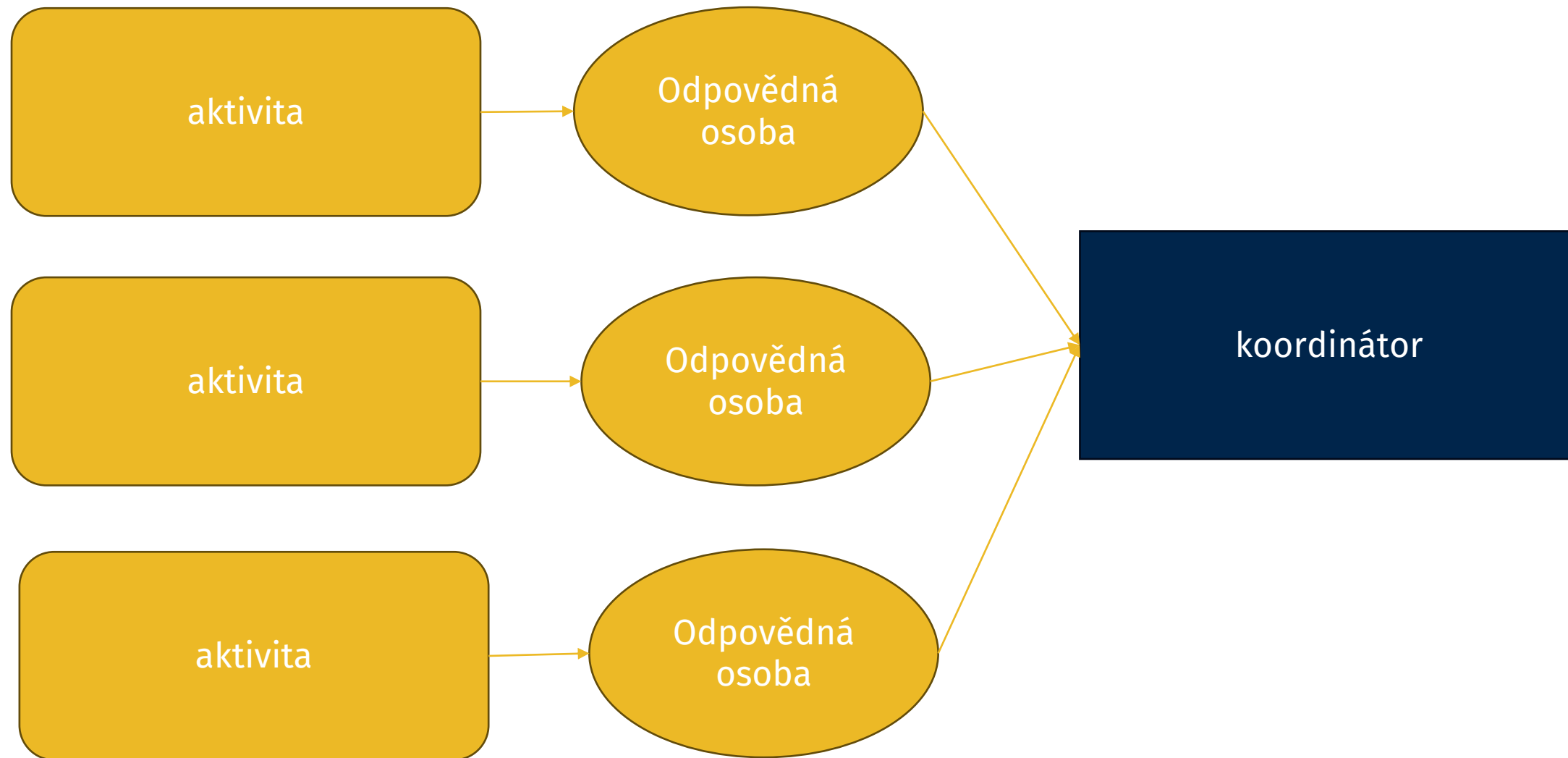
Cíl	Způsoby ověření (data, podoba cílového stavu)
<p>Snížení bariér ve spolupráci škol, služeb a rodin pro zvyšování vzdělávacího úspěchu (skryté záškoláctví, děti ve školním stravování, redukce výchovných problémů díky systému)</p>	<p>Počty/podíly dětí zapojených do stravování / školních aktivit</p>
<p><i>Cíl zahrnuje:</i> Zvýšení podílu dětí ze soc. znev. prostředí na školním stravování a školních aktivitách</p> <p>Snížení výskytu záškoláctví</p> <p>Zavedení aktivní spolupráce OSPOD, škol, neziskových organizací</p> <p>Snížení výchovných problémů (konfliktní situace, návykové látky)</p> <p><i>Cíl zahrnuje:</i> Zvýšení prestiže škol</p>	<p>Sledování počtu omluvených / neomluvených hodin</p> <p>Organizace propojené s rodinami a školami</p> <p>Škola je otevřená veřejnosti, rodiče se zapojují do života školy (počet akcí / společných aktivit)</p>

Zadání aktivity 2 – tvorba aktivit na základě definovaných cílů

- * Na základě stanovených cílů doplňte, jakými možnými aktivitami by se jich mohlo dosáhnout (na skupinu 2-3 aktivity).
- * U přemýšlení a tvorby se připravené šablony k vyplnění podle otázek:
 1. Název aktivity – **Jaká činnost** (činnosti) se budou realizovat?
 2. Vazba na cíl – **S jakým** stanoveným **cílem** aktivita souvisí?
 3. Popis aktivity – **Jakým způsobem**/jakou činností se dosáhne ideálního stavu? Jak bude probíhat realizace?
 4. Odpovědný subjekt – **Kdo** za celou aktivitu **odpovídá** od první schůzky po finální zhodnocení?
 5. Zapojení aktéři – **Kdo je** do aktivity **zapojen** a bude přizván k jejímu naplňování?
 6. První kroky pro realizaci s časovým plánem – **Co a kdy** se má stát, aby se věci daly do pohybu?

Název a popis aktivit	Cíl	Odpovědná osoba	1. krok
Eliminace skrytého záškoláctví: spolupráce rodina, škola, výchovná komise, práce s dětmi, práce se třídou , třídnické hodiny, možnost úhrady nákladů pro děti žijící v chudobě	Máme jeden	Třídní učitel	
Zapojení neziskových organizací do dění: vznik těchto organizací (SAS, nízkoprah), nastavení vztahů, informovanost, propojí se školy, nezisk. soc. služby, OSPOD, ŠPZ, nezisk realizuje (dobrovolnická činnost, firmy, volný čas atd.), zastřešení	Máme jeden	MAS? Město – je limitující jen na svůj spád	Vznik organizace
MASka realizuje soc. služby v terénu - projekt, chybí návaznost na školy (je to na seniory, samoživitelky), není to zaměřeno jen na školství (ale postupně se daří), Skončí projekt a co potom, musí tam být zapojena veřejná správa (více obcí a stát), Otázka sociálního pedagoga a podpůrných pozic ve školách – je důležité tyto pozice mít, pokud nefunguje ideální jiný systém podpory	Máme jeden	MAS	
Prevence – vznik neziskových organizací – SAS, nízkoprah apod. Nastavení pravidelných schůzek– ředitelé, výchovný poradce, sociální pracovníci města a nezisku rozvoj terénní sociální práce mimo Rakovník, nastavit podobu zpětné vazby od OSPOD – o činnosti, možnost dalších služeb – doučko, mimoškolní vzdělávání		Město Rakovník, MAP (školy, soc. služby atd.)	Podnět město Rakovník, motivace aktérů, systém spolupráce
Zapojení dětí do školního stravování - na základě mapování řešit kroky		MAP	Zmapovat důvody, proč děti nechodí

Co bude dál – nastavení odpovědnosti

5.

Na koho se obrátit?

Seznam lidí dobré praxe

Oblast dobré praxe	Konkrétní oblast?	Kontakt
Řešení destabilizující chudoby (Exekuce, Bytová nouze, Sociální podpora a systém dávek)	Bydlení, exekuce, sociální podpora a služby	Kadaň – Jiří Kulhánek, 1. náměstek, email: kulhanek.j@kr-ustecky.cz , tel. 602 425 677
Spolupráce školských, poradenských, sociálních a dalších služeb v území	Spolupráce škol, soc. služeb a OSPOD	Nymbursko - Zuzana Aghová, vedoucí SPOD, e-mail: zuzana.aghova@meu-nbk.cz , tel. 325 501 244
	Spolupráce škol a soc. služeb	Klášter nad Orlicí - Zdena Janichová, vedoucí školského odboru, email: janichova@muklasterec.cz , tel. 474 359 630.
	Spolupráce škol, soc. služeb, OSPOD, úřad práce, policie	Litvínov - Veronika Knoblochová, vedoucí odboru, e-mail: veronika.knoblochova@mulitvinov.cz , tel. 476 767 960
	Zajištění podpůrných pozic školního poradenství, jejich metodické vedení	Otrokovice - Barbora Galatík Šopíková, vedoucí odboru, e-mail: sopikova@muotrokovice.cz , tel. 577 680 103
Dostupné a kvalitní předškolní vzdělávání	Podpora účasti soc. znevýhodněných dětí v předškolním vzdělávání	Obrnice - Vladimíra Pechanová, ředitelka MŠ, e-mail: reditel@msobrnice.cz Broumov - Lenka Kurová, ředitelka MŠ, tel. 608 784 332
Zajištění kvalitního vzdělávání na ZŠ	Strategické vedení, práce s ped. pracovníky, kvalitní výuka atd. – znevýhodněná škola	Bruntál - Milena Zatloukalová, ředitelka, email: reditelka@zspetrin.cz , tel. 553 821 166
	Strategické vedení, práce s ped. pracovníky, kvalitní výuka atd. – znevýhodněná škola	Hlučín - Miroslav Všetečka, ředitel, email: reditel@zsrovniny.cz , tel. 595 041 439
Podpora škol a služeb zřizovatelem	Správa majetku, snižování administrativní zátěže	Pardubice - Ivana Liedermanová, vedoucí odboru, email: ivana.liedermanova@mmp.cz , tel. 466 859 413

6.

Reflexe

Reflexe naplnění cílů semináře

Odpověď na otázku: Stane se teď něco?

- * Koordinaci navrhovaných aktivit zastřeší projekt MAP, podle vyjádření na konci setkání.